

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 617/2022 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen äitiyspakkausten lähettämisestä Ukrainaan

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Peter Östman/ kd ym. näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 617/2022 vp:

Aikooko hallitus helpottaa vastasyntyneiden ukrainalaisten vauvojen elämää lähettämällä äitiyspakkauksia Ukrainaan?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Kuten kysymyksessä todetaan, kuuluu äitiyspakkaus Kansaneläkelaitoksen (Kela) myöntämän sosiaaliturvan piiriin, ja avustus myönnetään sitä hakevalle äitiysavustuslaissa (1993/477) säädettyjen edellytysten täyttyessä.

Kysymyksessä todetusti on suomalaisia äitiyspakkauksia lahjoitettu ulkomaille humanitaarisen tilanteen helpottamiseksi vuoden 2016 lopussa, jolloin Suomi lähetti Irakiin 1000 suomalaista äitiyspakkausta. Kyseinen Suomesta lähtenyt avustus perustui Yhdistyneiden kansakuntien humanitaarisen avun toimiston Euroopan unionille (EU) esittämään pyyntöön lähettää apua Mosuliin erityisesti lasten talvivaatteiden muodossa. Äitiyspakkaukset toimitettiin Irakiin EU:n pelastuspalvelumekanismin kautta.

Äitiyspakkauksen hankinnasta vastaa Kela. Kela on äitiyspakkauksen hankintaa koskevissa sopimuksissa sopinut tavarantoimittajien kanssa, että sillä on oikeus myydä pakkauksia humanitäärisiin tarpeisiin, mikäli ministeriö haluaa ostaa niitä Kelalta. Näin toimittiin edellä mainitussa tapauksessa. Kelan mukaan esimerkiksi 1000 äitiyspakkauksen kokoaminen ja toimittaminen nopeassa aikataulussa, esimerkiksi jo jouluksi, olisi erittäin haastavaa. Muutoin toimittaminen on järjestettävissä.

On keskeisen tärkeää, että Suomi tukee Ukrainaa ja ukrainalaisia tarpeellisin ja tehokkain keinoin. Talven tullen tilanne on erityisen vaikea, ja kuten kysymyksessä todetaan, lapsia syntyy todella vaikeiden olosuhteiden keskelle ja pulaa on lähes kaikesta. Suomesta onkin toimitettu Ukrainaan siviilipuolen materiaaliapua edellä mainitun EU:n pelastuspalvelumekanismin kautta maaliskuusta 2022 alkaen. Käytännössä avun toimittaminen toteutetaan siten, että Suomi tarjoaa pelastuspalvelumekanismin kautta materiaaliapua, ja Euroopan komissio hyväksyy tarjotun avun

Ukrainan viranomaisilla. Tällä tavoin voidaan menetellä myös äitiyspakkausten tarjoamisen osalta. Materiaaliavun toimittamista Ukrainaan ja sen lähialueille koordinoi sisäministeriö. Asiaa käsitellään sisäministeriön ja sosiaali- ja terveysministeriön yhteistyössä.

Helsingissä 16.12.2022

Sosiaali- ja terveysministeri Hanna Sarkkinen